

CAP VI.

PERIODUL (1).

a. Perioadele sînt numai niște propozițiuni compuse, în cari logica propozițiune principală se pune în urma subordonatelor, formînd cu modul acesta o concludsiune mai forte (2). (adesea cugetarea principală se poate pune și înainte).

b. Perioadele se întrebnițează numai într'un stil mai 'nalt în dezvoltarea unor idei mai osebite. (O mare parte din propozițiuni se pot dezvolta în perioade.

Deprinderea XXI. Să se dezvolte următoarele propozițiuni în perioade, d. e.

Christos s'a născut la Betleem. Cea mai mică întâmplare este interesantă și trage luare aminte. Mihaiu a fost ucis de Basta. Poeții și scriitorii să primească și să-și însușească ori-ce idee a spiritelor înalte, fără a-și însuși și culoarea acestora, d. e.

I. *Period atributiv.* *Christos s'a născut în Betleem.* Intr'un timp, când lumea veche română se moleșise cu totul, ne mai respectând virtuțile glorioșilor lor străbuni; într'un timp, când tot sentimentul pentru patrie, familie și justiție se perduse; se născu la Betleem Christos, care, prin învățătura sa morală, a adus cel mai mare bine omenirii.

II. *Period de loc.* *Cea mai mică întâmplare este interesantă și trage luare aminte.* În călătoriile pe mare, unde pasurile omului sînt mărginite în lîngimea podului corabiei, unde ochii lui nu întîlnesc de jur împrejur, de cât întinderea pustie a valurilor, unde toată viața este concentrată pe niște scînduri plutitoare și numai prin ele este despărțit de prăpastia îngrozitoare a mării: acolo cea mai mică întâmplare este interesantă și trage luare aminte.

Alessandri.

(1) Despărțirea periodului în membri și alte deslușiri asupra lui este rezervată unui curs mai înalt.

(2) O mare parte din gramatică primesc această definițiune.